

Pavel Adler A Katonaságnál

A fénykép 1982-ben készült a Pali fiamról. Tisztiskolába járt akkor. Litomericében [ma: Csehország] volt katona. A tankistáknál szolgált először.

Zsidó származása miatt nem voltak gondjai. Sőt, nagyon jó barátai voltak. Minden hónapban haza szokott jönni, ingyen utazott. Különösen ha bort vitt a kaszárnnyába, akkor már tudták, hogy mikor érkezik meg, az ablakból spárgát engedtek le, azzal húzták fel a bort a második vagy a harmadik emeletre. Az alkoholt természetesen elvették volna tőle a portán, tiltották erősen az alkoholfogyasztást. Nagyon jóban volt mindegyikkel, sőt a cseh fiúk, ha haza készült, mindig megkérdezték, hogy az édesanyádnak mit akarsz vinni. Kecskehúst, kiskecske húst szeretett volna. Hazament egy napon a barátja, és hozott neki kiskecskehúst. Néha még a postán is elküldték.

Annak ellenére, hogy szigorú volt -- ő volt a szobafelelős --, nagyon szerették. A szobán azonban rendnek kellett lennie. Két évet volt a katonaságnál. Ha nem írt, akkor tudtam, hogy gyakorlaton vannak kint az oroszoknál. Külföldre is járt, Oroszországba. Mesélte, hogy mindig egy zsák kenyeret vitt magával, mert mindig kint a határban állt meg a vagonjuk. Ott gyakorlatoztak. A helybeli gyerekek már várták őket, mert tudták, hogy hoznak kenyeret. Néha egy hónapig is kint voltak.

Írni nem nagyon szeretett, inkább hazajött. Eleinte gyakran járt, amikor még főiskolai hallgató volt, aztán már csak két-három hónaponként jött, amikor szabadot kapott.

A fiam a legvallásosabb. Most Kanadában él. 1986-ban ment ki. Nászútra ment a feleségével Olaszországba, de nem tértek vissza. Ott maradtak két hónapig, aztán mentek ki Torontóba. Egy olyan csoportba került, amelynek a tagjai nagyon vallásosak voltak. Ők nagyon segítettek. Iskolába járt egy évig, nyelvet tanult a felesége is. Ott megszületett a kisfiuk is. Álláshoz is hozzásegítették. Azóta is nagyon vallásos, az nem eszi meg a tréflit, csak a kósert. Most is olyan negyedben lakik, ahol nagy templom van, és a gyerekek is zsidó iskolába járnak, sőt még főiskolára is készül az unokám Amerikában.